

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
Wulf Dorn
TRIGGER

Copyright © 2009 by Wulf Dorn (www.wulfdorn.net), represented by
AVA international GmbH, Germany (www.ava-international.de)
Originally published 2009 by Wilhelm Heyne Verlag, Munich, Germany
Translation Copyright © 2023 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-04642-7

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

VULFDORN OKIDAČ

Prevela Slađana Kuzeljević

VULKAN
IZDAVAŠTVO

Beograd, 2023.

*Za Anitu
Tri magična broja: 6 0 3*

*I za K.-D.
Gde god da si sada, ovde nedostaješ.*

Ko se boji Crnog čoveka?

Niko!

A šta ako dođe?

Onda bežimo!

Prolog

Neke legende govore o mestima koja privlače zlo, mestima koja su bila poprišta mnogih tragedija, kao da su željna strašnih nesreća.

Ruševine stare farme Salingerovih bile su jedno od tih mesta, Herman Talbah je bio apsolutno ubeđen u to. Svi u selu delili su njegovo mišljenje. Bilo je i onih koji su čak tvrdili da ukoliko se previše približite tim ruševinama, možete poludeti. Baš kao što se to dogodilo i Salingeru, koji je jedne majske noći podmetnuo vatru na svom imanju i tako umro u plamenu zajedno sa svojom ženom i dvoje dece.

Uprkos tome, sada je Talbah trčao da stigne na farmu što pre može. Dok je šipčio stazom kroz šumu zajedno sa svojim kolegom Polom, molio se da ne stignu prekasno. Ovog puta je od njih zavisilo da li će se izbeći ono najgore.

Još uvek u radničkom kombinezonu mehaničara i ruku prljavih od ulja, Talbah je stigao zadihan do ruševina prekrivenih mahovinom, preostalih od onoga što je nekad bio luk kapije. Iako je mehaničar prešao četrdesetu i iako je ostao hrom nakon nesreće na dizalici u svojoj radionici, devetnaestogodišnji Pol je jedva uspevao da ga prati. Možda je to zavisilo i od pentagrama koji su bili ucrtani po gomili kamenja kako bi odagnali zlo. Kako su godine prolazile, mnogi od ovih simbola su izbledeli, ali su se i dalje savršeno razaznavali, znak verovanja da se na tom mestu skriva mračna sila. A po Polovom ponašanju, reklo bi se da ni mlađim generacijama nije bilo svejedno. Dobri Gospod dao je Polu revnost i ozbiljnost, ali je zaboravio da mu da i mrvicu hrabrosti i samouverenosti.

Stigavši do onoga što je zapravo bilo unutrašnje dvorište, Talbah se okrenuo ka dečku koji ga je zadihano pratio; obrisao je rukom znojavo čelo i tako ostavio mrlju od ulja.

„Mora da je tu negde“, Talbah se borio za dah dok je gledao unakolo, „Čuješ li ti šta?“

Pol je odmahnuo glavom.

Ostali su da osluškuju čak i najmanje šumove šume. Ptice su cvrkutale negde u daljini, a suva grana je uz prasak pukla pod Talbahovom zaštitnom radničkom cipelom. Iz krošnje oskoruše dopiralo je prigušeno brujanje, dok se zujanje komaraca čulo posvuda. Talbah skoro da nije ni primećivao ubode tih minijaturnih krvopija po vratu i rukama. U potpunosti je bio usredsređen na to da li se u blizini čuje ljudski zvuk, koliko god slab bio.

Međutim, ništa se nije čulo, osim tišine tog prokletog mesta koja je unosila nemir, a njega pritiskala svom težinom poput crnog kaputa.

Uprkos popodnevnoj vrućini, Talbah je zadrhtao.

„Tamo dole!“, povikao je Pol uplašivši Talbaha.

Okrenuo se kako bi pogledao u pravcu na koji mu je pokazivao saputnik, a onda i sam primetio da nešto tamo svetluca. Bilo je to parče aluminijumske folije o koju se odbijao tanani sunčev zrak. Dva muškarca su potrčala u tom pravcu i primetila utabanu travu, nekoliko otisaka stopala i još jedno parče folije koje je završilo iza stabla obraslog mahovinom.

Talbah je uzeo delić folije. I dalje je mirisala na čokoladu koja je njome bila obmotana.

„Bile su ovde, ali gde...“, nije završio rečenicu. Svu svoju pažnju usmerio je na čistinu na kojoj se nadao da će pronaći još nekih tragova. *Mora* da ima još tragova.

Tad mu se pogled zaustavio na gustom rastinju koje je okruživalo unutrašnje dvorište. Prišavši bliže, primetio je polomljene grane, a ubrzo potom ugledao kamene stepenice skrivene među šibljem.

„Evo!“

Sa Polom koji ga je pratio u stopu, Talbah je potrčao niz stepenice, onoliko brzo koliko su mu to dozvoljavali sloj mahovine i trulo lišće, zbog kojih su stepenice bile klizave. Odmah su stigli do onoga što je nekad predstavljalo ledenjaču farme. Talbah je povikao od iznenađenja ugledavši hrastova vrata sa zarđalim gvozdanim šarkama, širom otvorena.

Okidač

Pol se pored njega ukočio poput lovačkog psa koji je spazio zeca. Ali to što je video nije bio zec. To što je video materalo ga je da skroz prebledi.

„Šta koji đavo...“; Talbah jedva da je dolazio do daha, nakon čega mu je glas potpuno zamro.

Prestravljeni, obojica su zurili u krvavu mrlju na levom zidu uzane prostorije.

Krv se još uvek nije bila spekla. Na slaboj svetlosti popodnevnog sunca presijavala se na pocrnelom kamenju poput kakvog purpurnog ulja.

PRVI DEO

Pacijentkinja

*Scary monsters, super creeps,
keep me running, running scared!*

DEJVID BOUI, *Scary Monsters*

Jedan

DOBRO DOŠLI NA VALDKLINIK
KLINIKU SPECIJALIZOVANU ZA PSIHIJATRIJU,
PSIHOTERAPIJU I PSIHOSOMATIKU

Ograničenje brzine u krugu klinike bilo je dvadeset kilometara na sat, ali brzinomer doktorke Elen Rot pokazivao je najmanje pedeset.

Elen je bila na putu ka zgradi u kojoj se nalazilo odeljenje br. 9.

Po ko zna koji put tog jutra, bacila je pogled na kontrolnu tablu, kao da se nadala da će malene digitalne cifre sata biti predusretljive i ostaviti joj još malo vremena. No naprotiv, s nemilosrdnom preciznošću su je obavestavale da već kasni više od pola sata.

Ponovo je proklela beskonačna gradilišta koja su usporavala deonicu auto-puta između Štutgartskog aerodroma i isključenja za Falenberg, pretvarajući svaki realni red vožnje u potpuno nepreciznu okvirnu procenu. Tog jutra je prešla iz jedne saobraćajne gužve u drugu, i nadala se da u nekoliko slobodnih deonica nema kamera za kontrolu brzine.

Da je Kris bio sa njom u tom trenutku, sigurno bi joj skrenuo pažnju na to da takvo jurcanje nema nikakvu poentu. *Ako kasniš, onda ćeš i stići sa zakašnjenjem. Nekoliko minuta manje neće napraviti značajnu razliku*, tako bi joj rekao.

Kris, njen emotivni partner i kolega, koji se u tom trenutku nalazio na visini od deset hiljada metara, već joj je nedostajao.

Međutim, tog jutra nije bio raspoložen za šalu. Baš suprotno, govorio joj je o nečemu što je njemu bilo od izuzetne važnosti. Elen se prisetila

obećanja koje mu je dala i osetila sve osim smirenosti. A šta ako ne uspe, izneveriće Krisa? Nije želela ni da razmišlja o tome.

Raspršujući šljunak pod gumama, Elen je parkirala auto na svoje mesto. Isključila je motor i duboko udahnula. Srce joj se popelo u grlo, kao da je trčala šezdeset kilometara od aerodroma.

„Smiri se, Elen, smiri se. Kasniš i sad više ništa ne možeš da uradiš da to promeniš“, mrmljala je za sebe dok je bacala pogled na retrovizor.

Na trenutak je imala utisak kao da gleda u lice neke neznanke, neke žene koja je dosta starija od nje. Imala je smeđe oči i tamnu kratku kosu, zbog čega je obično delovala vragolasto, no sada je ona bila bez sjaja, skoro siva u polumraku unutrašnjosti auta.

Elen je uzdahnula i rekla: „Treba da baciš ličnu kartu i pustiš da te procene na osnovu izgleda“, predlagala je sebi u ogledalu. „Tako ćeš moći da tražiš da ideš u penziju sa dvadeset i devet godina.“

Definitivno joj je trebalo više odmora a manje stresa.

Izašla je iz dvoseda i zatvorila vrata. Odmah je shvatila da je ostavila ključeve na komandnoj tabli.

Brzo je ponovo otvorila vrata, uzela ključeve i tad čula zvuk svog pejdžera. Bio je to već drugi put otkako je ušla u domet.

„Shvatila sam“, povikala je na aparat, a onda ga isključila.

Ali dok se približavala zgradi, pejdžer je nastavljao da zvoni. O, koliko je samo mrzela taj aparatić od crne plastike. Bio je jedva nešto veći od kutije šibica, ali je imao moć da je silno iziritira. Na primer, kad zazvoni na neočekivanim mestima kao što je pauza za ručak u kantini, ili čak u kupatilu.

Tog ponedeljka ujutru, to malo crno čudovište podsećalo je Elen da po prvi put u životu kasni na posao. A činjenica da se *glas gospodara* – još jedan izraz preuzet iz naočigled neiscrpnog Krisovog repertoara – čuo treći put u roku od dva minuta onim dosadnim *bip-bip*, nije ostavljala mesta sumnji: situacija je zahtevala njeno hitno prisustvo. Elen se nadala da se nije desilo baš ono čega se Kris plašio.

Dva

Čovek se zvao Valter Brener. Mrmljao je nerazumljive zvukove, samo izdaleka slične nekom poznatom jeziku.

Po ličnim podacima iz kartona, Valter je imao šezdeset pet godina i živeo je sam. Nosio je braon pantalone od grube pamučne tkanine i košulju od flanela išaranu flekama napred. Izgledalo je kao da je slab na jela sa mnogo sosa – ili bar na nešto što je sad ličilo na mrlje od sosa koji se već zapekao.

Činilo se kao da nije nikad čuo za češalj i brijač. Na njegovom naboranom i upalom licu čekinje brade podsećale su na prozirne igle, a frizura – ako se tako uopšte mogla nazvati ta neuredna gomila dlaka – podsetila je Elen na čuvenu sliku Alberta Ajnštajna koji se plazi fotografu.

Na sve ovo bio je pridodat i oštar miris, kao previše starog sira. Mešavina urina, znoja i loja obmotavala je tužnu figuru tog čoveka i pratila ga poput nevidljivog oblaka.

Danas bi bilo bolje da sam naprskala svoj kelvin klajn parfem ispod nosa, a ne na dekolte, pomislila je Elen, ali nije ni trepnula. Samo je rekla „dobar dan“ i pružila ruku.

Brener nije primetio njeno prisustvo i nastavio je da gleda uprazno.

„Gospodin Brener je ovde doveden iz hitne pomoći javne bolnice“, Marion, medicinska sestra, objašnjavala je Elen pružajući joj dokumenta za prijem. Korpulentna medicinska sestra mora da je već odavno bila prešla pedesetu. Ni Elen ni ostalo osoblje nisu gajili baš preterano velike simpatije prema njoj. Svojom misionarskom revnošću i marljivošću kvočke, Marion je bez izuzetka uspevala da i najstrpljiviju osobu izvede

iz takta. Radila je na odeljenju broj 9 toliko dugo da su joj, prema nekim tračevima, istetovirali inventarni broj na ruci.

„Jadničak još uvek nije izgovorio nijednu razumljivu reč“, dodala je dotaknuvši Brenerovo rame, na šta je on ostao nepomičan.

„Znamo li šta je razlog za prijem?“, pitala je Elen.

„Komšinica ga je dovela u hitnu pomoć nakon što ga je videla kako izbezumljeno luta po stepeništu zgrade. Nemoguće je komunicirati sa njim. Inače, pati od poremećaja ravnoteže. Jedva hoda, jadničak.“

Kao u znak potvrde, Brener je prekinuo svoje nerazumljivo mrmljanje podrigom, ne skrećući pogled sa neodređene tačke između Elenine stolice i poda. Kužni zadah koji je izašao iz njegovih usta naterao je dve žene da se okrenu na drugu stranu.

„Vau“, uzviknula je Marion, „Šta ste to jeli, gospodine Brenere?“

„Seeecúraaanu“, bio je njegov odgovor.

Elen je pomislila da zna šta je hteo da kaže. Bar je pretpostavljala da zna poreklo fleka na odelu.

„Verovatno hranu za životinje.“

Medicinska sestra ju je začuđeno pogledala.

„Ne bi bio prvi penzioner kome nije ostalo drugog izbora“, prokomentarisala je Elen pažljivo ispitujući Valtera Brenera. „Hrana za životinje je ekonomičnija i hranljivija od konzervi. Jesam li u pravu, gospodine Brenere?“

Čovek je odreagovao još jednim potpuno nerazumljivim zvukom. Potom mu je Elen ispitala reflekse, a onda mu objasnila da će baciti pogled na njegov bolnički karton. Ali Brener je delovao zainteresovan isključivo za pod.

Elen je iščitala karton tražeći nagoveštaj neke vrste neurološke bolesti. Verovatno je pacijent bio pogođen moždanom kapi koja je prouzrokovala povrede na centrima za govor i ravnotežu. Opet, moglo se raditi o težem obliku demencije, što bi objasnilo zašto je dotična doktorka Merc smatrala za shodno da ga prebaci na psihijatriju.

U ovom slučaju, međutim, Brenerova patologija bila bi odavno očigledna i ne bi mu bilo dozvoljeno da i dalje živi sam. Jeo pseću hranu ili ne, ne bi mogao ni da ode po nju u kupovinu.

Dakle, nije demencija. Zašto onda na psihijatriju? Na ovaj ili onaj način, ta indikacija za Elen nije imala nikakvog smisla.

Prelistala je istoriju bolesti koju je popunila njena koleginica. Ostala je šokirana onim što je pročitala pod *Dijagnoza*. Još jednom je pogledala u Brenera, pa se ponovo zagledala u fasciklu.

Dijagnoza: F20.0. Šifra kojom je medicinsko osoblje interno komuniciralo zasnivala se na klasifikaciji bolesti koju je uredila SZO.

F20.0 bila je jedna od najčešćih dijagnoza kojima se Elen svakodnevno bavila. Bila je to šifra za *paranoidnu šizofreniju*.

Elen je još pažljivije prošla kroz dokument kako bi proverila da se ne radi o samo pogrešno napisanom broju. Zapravo je čitljivost bila poprilično loša – *potpuno je zbrkano*, rekao bi Kris sa svojom ljubavlju prema urednosti – međutim, nije bilo greške. Doktorica Merc je definitivno napisala F20.0. Zašto bi inače i poslala Valtera Brenera na kliniku specijalizovanu za psihijatriju ako nije bila stava da on ima šizofreniju?

„Jeste li već bili ovde kod nas, gospodine Brenere?“ Elen se interesovala, ne očekujući zapravo da dobije odgovor. U međuvremenu je proveravala šta ima ubeleženo u kompjuteru na odeljenju. Prezime Brener je već bilo unošeno, a karton je popunjavao njen kolega Mark Berent. Ono što je Mark napisao u kratkim i jasnim rečenicama ostavilo ju je bez teksta.

Ponovo je pogledala Valtera Brenera i uhvatila ga za ruku, koja je ličila na ruku mumije. Tim potezom je uspela da prvi put privuče pažnju pacijenta. Međutim, njegov pogled još uvek nije odavao nikakav znak da išta razaznaje, tipa: „O, evo neke žene u belom mantilu“; naprotiv, način na koji ju je gledao odražavao je upravo ono što mu je prešlo preko usana: „Annndeooo.“

Elen je uštinula čovekovu žilavu kožu sa gornjeg dela šake. Nabor je ostao da stoji kao da je koža zapravo testo.

„Neverovatno!“ Videvši upitan izraz lica medicinske sestre, Elen je naredila: „Dajte mu odmah fiziološki rastvor. Verujem da ćemo u roku od nekoliko sati pred nama imati sasvim drugačijeg gospodina Brenera.“

Sestra je naborala čelo tako da je zaličila na mopsa.

„Izvinite, šta?“

„Nije Bog jedini koji zna da čini čuda. Je l' tako, gospodine Brenere?“

„Tčnooo“, rekao je stari. Potom je prdnuo, a Elen je bila više nego srećna što može da napusti prostoriju.

Požurila je niz hodnik, uletela u svoju kancelariju i za sobom zatvorila vrata.

Malo je pričekala dok je medicinska sestra iz hitne pomoći javne bolnice prosledila poziv doktorki Merc. Elen je bila nestrpljiva. Spustila je slušalicu na radni sto i počela na laptopu da iščitava fajl sa anamnezom Valtera Brenera, dok se iz telefona čula melodija koja je nejasno podsećala na sekvencu iz Mocartove kompozicije *Mala noćna muzika*. Svaki put kada bi melodija iznova počela, Elenin bes bi postao sve veći.

Konačno se začulo nešto poput coktanja, a onda i ženski glas koji se užurbano predstavio: „Merc!“

„Doktorka Rot, Valdklinik. Reč je o gospodinu Breneru, koga ste premestili ovde kod nas.“

„Slušajte, draga koleginice, da li bismo mogle o tome malo kasnije? Trenutno sam u haosu. Moji pacijenti...“

„Baš tako. Radi se baš o tome. O jednom od *vaših* pacijenata. Da li vam znače nešto termini eksikoza i dehidracija? Ako ne, pomoći ću vam: znate da se starijim ljudima često dešava da zaborave da piju.“

„Kako, molim?“

„Sigurno dobro znate da su konfuzno stanje, poteškoće u govoru i gubitak elastičnosti kože prvi znaci dehidracije. A to je upravo ono što se dogodilo gospodinu Breneru, draga koleginice, navodnom *šizofreničaru*, da budemo precizni, koga ste poslali ovde kod nas.“

Elen duboko udahnu tako ponudivši doktorki Merc priliku da odgovori.

„Ah-ha“, čulo se iz slušalice. „Da li ste upoznati sa njegovom prethodnom pričom?“

„Na šta mislite?“

„Komšinica gospodina Brenera mi je rekla da je ranije već priman na vašu kliniku. Tada je kod vas doveden iz policijske stanice jer je usred bela dana urinirao sa svog kuhinjskog prozora izgovarajući nepovezane rečenice. Na prolaznike na trotoaru je vikao govoreći da moraju da odu iz njegovog kupatila.“

„Draga moja gospođo Merc, verovatno je bilo tako. Međutim, trebalo je da malo bolje promislite pre nego što ste tako brzo odreagovali na priču neke *komšinice*. Trebalo je da se konsultujete sa *nama*. Tako biste saznali da je gospodin Brener i taj put imao problema sa dehidracijom